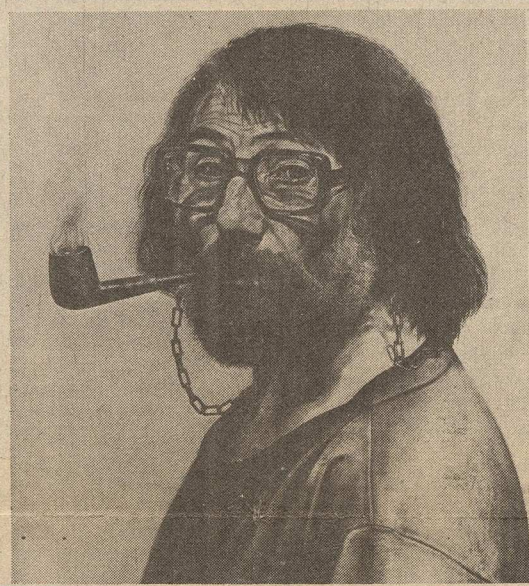

● «Ինքնակար»
● «Հայկական բակ»
● «Կիսադեմ»

ՏԱՂԱՆԴԻ ՆՈՐ ԴՐՍԵՎՈՐՈՒՄ

Յուրաքանչյուր գեղարվեստական ցուցահանդես հազեցված է գեղագիտական որոշակի մթնոլորտով, ունի իրեն բնորոշ գաղափարական լարվածություն: Անհատական ցուցահանդեսներում այս հասկացությունները դրսևորվում են շատ ավելի խտացված, ավելի ուժեղ շեշտադրումներով և բարդ գույնգործողի հետ: Ստեղծագործողը նույն անհատականությունն է, որոնումների, ձեռքբերումների, հետաքրքրությունների նույն շրջանակը... Արվեստագետի մեծությունն էլ հենց կախնում է նրանում, որ այսպիսի «միօրինակություն» մթնոլորտում կարողանա լարված հետաքրքրության մեջ պահել յուրաքանչյուր այցելուի: Այսօրինակ բնության դիմացավ ժամանակակից արվեստի թանգարանում անցած տարվա վերջին բացված՝ Ռուդոլֆ Խաչատրյանի ստեղծագործությունների ցուցահանդեսը: Այն ընդգրկում էր 1980 թ. Երևանի Գևարջի տանը բացված առաջին անհատականից հետո ընկած վերջին երեք տարիներին կատարած գործերը՝ հիսուն ավարտուն կերտավ:

Սակայն խոսքը բնավ էլ քանակի մասին չէ, այլ գեղարվեստական առիդի և արվեստականության մակարդակի, որով էլ նշանավորվեց այդ ցուցահանդեսը:

Ռուդոլֆ Խաչատրյանն ասելիք ունի որպես իսկական արվեստագետ, որը խորհելով ու փիլիսոփայորեն է ճշտում աշխարհին ու մարդկանց: Նրա պատկերած մարդիկ հոգեհարազատ են իրենց կերպարային ամբողջական ցարավորով: Դրանք մտավորականության և երկայացուցիչներ են՝ գիտնական, գրող, դերասան, ռեժիսոր և այլն: Հոգեբանական բացահայտումները մտածված են որոշակի կանոններով. առաջին պահ թվում է, թե բնորոշ էությունը լրիվ բացահայտված է և ամբողջացված,

սակայն երկար դիտելուց հետո պարզվում է, որ դիտողի համար տվյալ կերպարի սեփական մեկնաբանման բազմաթիվ տարբերակներ կան: Այսինքն՝ Գևարջի մտահղացումներն այնքան են տրոհվում կերպարի գեղարվեստական մարմնավորման մեջ, որ յուրաքանչյուրն ինքնուրույն կյանք է ստանում, դառնում նոր միջավայրի մեջ ապրող անձնավորություն: Ռ. Խաչատրյանի դիմանկարներում պատկերված մարդիկ չունեն հոգեկան ապրումների ընդգծված դրոշմ, բայց օժտված են ներքին ակտիվությամբ, զուրկ են «արտաքին շարժումներից», սակայն դրված են շարժուն հոգեվիճակների մեջ: Այդպիսիք են ակադեմիկոս Ա. Միգուլի, դերասան Վ. Մըսրյանի, Գևարջուհի Իննա Օղակալայի դիմանկարները, «Դերասանուհին», «Կնոջ դիմանկարը» և այլ աշխատանքներ: Այստեղ պետք է նշել Ռ. Խաչատրյանի արվեստի մեկ այլ առանձնահատկություն. որքան ցարիչը բնականորեն բնորոշ դեմքը ճշգրտորեն պատկերելու հարցում, նույնքան ակտիվ է նրանց շրջապատող իրերը կամ հարդարանքը, ձևը նյութականացնելու ժամանակ: Սա նախորդելիզմ չէ, այլ ընդհանրացման այն մակարդակն է, երբ նրանք ստեղծվում է ճշմարտության ձգտման սահմաններում, միաժամանակ բարձրանում է արվեստի մակարդակի: Նրա պատկերած մարդիկ «մաքրված են» կենցաղային մանրություններից, բացասական կերպերից, անաղարտ և ազնիվ զգացումներ հարուցող անհատականություններ են և հենց դրանով էլ հմայում, հարազատ են դառնում դիտողին: Նկարչի գործերը ներգործելու մեծ ուժ ունեն: Միաժամանակ բն-

նորդների զգեստները, հարդարանքի առարկաները թելադրում են պատկերվողի կեցվածքը, այսինքն կոմպոզիցիայի այն տարբերակը, որը բնորոշ է միայն ու միայն տրվյալ մարդուն:

Անցած երեք տարիների ընթացքում առավել բազմազան են դարձել Գևարջի կերպարային արտահայտչականության հնարները (հատկապես անհրաժեշտ է շեշտել բնորոշների ձեռքերին տրվող կարևորությունը), որոնք պայմանավորված են կատարողական բարձր կուլտուրայով: Լևկաբ՝ կտավին և թղթին փոխարինող փայտի վրա ամրացված կավճախառն հենքը, հնարավոր է դարձնում հասնել մատիտի և սեպիայի հնարավորությունների բացարձակ արտահայտչականության, նույն գույնի երանգների տարբերակային անցումների գեղանկարչական հնչեղություն: Լևկաբ որքան հեշտացնում, նույնքան էլ սեփական պահանջներն է առաջադրում՝ գեղեցիկի հասկացության սահմանների չափի զգացում, ճաշակի անաղարտություն և այլն:

Ռ. Խաչատրյանը առաջին իսկ քայլերից ձգտել է հաստատել իրենց, անհատականը, այն կատարյալը, որը նրա համար մարմնավորված է Դյուրերի և Ռեմբրանտի արվեստում: Նա կարողանում է լուծել իր առջև դրված ստեղծագործական խնդիրները:

Ցուցադրված աշխատանքներում նրա վարպետության դրսևորումները հավաստում են, որ մենք գործ ունենք արդեն ձևավորված և իր անհատական դեմք ունեցող արվեստագետի հետ: Դա փաստ է: Արվեստագետին պարտավորեցնող բազմափորձառու փաստ:

ՄՄՆՅԱ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

Rudolf Khachatryan (1937–2007)

Rudolf Khachatryan Digital Archive · rudolfart.com

A New Manifestation of Talent

This file was downloaded from:

<https://rudolfart.com/publications/Pub-0082?lang=en>

Works by Rudolf Khachatryan © Heirs of Rudolf Khachatryan. Other texts, photographs and design © their respective authors. When using this material, please credit the source and link to the page above.

Рудольф Хачатрян (1937–2007)

Цифровой архив Рудольфа Хачатряна · rudolfart.com

Новое проявление таланта

Файл скачан со страницы:

<https://rudolfart.com/publications/Pub-0082?lang=ru>

Произведения Рудольфа Хачатряна © наследники Рудольфа Хачатряна. Остальные тексты, фотографии и оформление © их авторы. При использовании материала укажите источник и ссылку на эту страницу.